

V S E B I N A

Izhodišče za starše

O knjigi	6
Živali in ljudje	8
Konj	12
Medved	14
Želva	16
Kako se otroci učijo od živali	18
Kako pristopiti h knjigi	22

Dvajset zgodb o čarobnih živalih

Princesa in samorog	24
<i>(Prijaznost in spoštovanje)</i>	
Pogumni kresniček	30
<i>(Pogum)</i>	
Stonogec Stane	36
<i>(Postaviti se na svoje noge)</i>	
Žižino popotovanje	42
<i>(Najti svoje mesto v svetu)</i>	
Osamljeni zmaj	48
<i>(Sklepanje prijateljstev)</i>	
Nočni polet	54
<i>(Premagovanje strahu pred temo)</i>	
Gopal in morska deklica	60
<i>(Cenjenje zakladov narave)</i>	
Mali črni medo in dolg spanec	66
<i>(Učenje od drugih ljudi)</i>	
Prijatelji izpod akacijevega drevesa	72
<i>(Prijateljska igra)</i>	
Kondorjev let	76
<i>(Zavedati se svojih omejitev)</i>	
Izjemno počasen vombat	82
<i>(Prijaznost in spoštovanje)</i>	

Najmanjši poni	88
<i>(Biti odprtega duha)</i>	
Kukaviček in črv	92
<i>(Doseganje svojega polnega potenciala)</i>	
Kenguru, ki ni mogel skakati	98
<i>(Samozavest)</i>	
Kužek, ki ga nihče ni hotel	102
<i>(Videti onkraj zunanosti)</i>	
Feniks in kovačev deček	108
<i>(Spoprijemanje z nasilništvom)</i>	
Srečni enorog	112
<i>(Pomoč drugim)</i>	
Srebrni zajec	118
<i>(Povezati se s sočlovekom)</i>	
Želvin rojstnodnevni izlet	124
<i>(Uživanje v novih doživetjih)</i>	
Hrupni ptič	130
<i>(Poskrbeti, da se te sliši)</i>	

Vizualizacija in meditacija

Nadgradnja zgodb	134
Srečanje z živalskim vodnikom	136
Meditacija z elementom zemlje	138
Meditacija z elementom zraka	140
Meditacija z elementom vode	141
Stvarno kazalo vrednot in drugih obravnavanih tem	142
Zahvale	144

O knjigi

Videti je, da otroke vleče k živalim, kjer koli jih srečajo. Obožujejo družinske ljubljence, radi božajo živali na kmetiji ali obiskujejo živalski vrt. Enako navdušeni so nad živalmi na prostem. Kaže, da si nagonsko želijo vzpostaviti stik z živalmi, se spoprijateljiti z njimi in vstopiti v njihov svet.

To je lahko preprosto le odraz navdušenja mladih nad vsem, kar je drugačno in novo, obenem pa bi ta povezanost otrok in živali utegnila imeti globlji pomen. Morda je otrokov um bolj dovzeten za navezovanje stikov z drugim živim bitjem. Poseben odnos, ki ga imata otrok in žival, je treba spoštovati – gre za ostanek starodavne skrivnostne povezave, ki so jo imeli ljudje in živali.

Vse do poznega 19. stoletja so si ljudje v zahodnem svetu pri prevozu, delu, preživetju in dobrem počutju pomagali z živalmi. V tradicionalnih lovsko-nabiralniških skupnostih je bila ta soodvisnost med ljudmi in živalmi še bolj poudarjena. Kjer skupnosti še vedno lahko svobodno ohranjajo svojo tradicijo, je globoko spoštovanje, ki ga narekujejo živali, močno zakoreninjeno.

V teh skupnostih so živali varuhi in duhovni vodniki ljudi; iz živalskega sveta črpajo ključne resnice o svetu. V takšnih skupnostih so živali resnično čarobne.

Ta knjiga je napisana z namenom, da bi vašemu otroku pomagala povezati se z modrostjo in lepoto živalskega sveta. Na teh straneh boste med pisano paleto živali našli mačke in gosenice, medvede in ptice, kenguruja in želve. Srečali boste tudi v mitih in legendah opevane lepe morske deklice, feniksa, ki se iz plamenov rodi v novo življenje, pa tudi samoroga, ki je simbol vsega, kar je najbolj čisto in plemenito. Te zgodbe nam ne pripovedujejo le o moči, pogumu in vzdržljivosti živali, temveč opisujejo tudi vse to, kar je pomembno za otroški svet. Tako bo, denimo, vaš otrok odkril, kako naj zaupa v svoje sposobnosti, kako naj vztraja, ko je težko, in kako naj sodeluje z družino in prijatelji.

Te čarobne živali so smešne, prikupne, modre in lepe. Zagotovo bodo postale vaši zelo posebni prijatelji, o pustolovščinah katerih boste tako vi kot vaš otrok ob večerih vedno znova radi poslušali.

Živali in ljudje

Ljudsko izročilo vsake družbe po svetu dokazuje velik pomen živali za ljudi. Živali so spoštovali zaradi njihove moči, poguma, bistroumnosti, zvestobe in odločenosti – lastnosti, h katerim stremi tudi človek sam.

Šamanizem

V ljudskem izročilu lovsko-nabiralniških družb so zavzemale osrednje mesto živali, ki so jim pripisovali največjo moč in zmožnosti. To recimo razbiramo iz vloge, ki jo je v življenju severnoevropskih nomadskih ljudstev igral medved. V teh jezikih se »medved« in »bojevnik« pogosto označujeta z isto besedo. Pri šamanskih narodih, pri katerih je fizični svet prepojen z duhovnim, je meja med človekom in živaljo nameroma zabrisana. Šaman ali modri človek stremi po vstopu v stanje, podobno transu, kar mu lahko pomaga prevzeti duh določene živali. V šamanizmu osrednje Azije šamana na poti v živalski svet podpira plašč, okrašen s ptičjimi peresi, živalskimi motivi in pokrivalom iz ptičje kože.

Za številne šamanske narode predstavljajo živali pomembne vodnike tako za vse pleme kakor tudi za posameznika. Domorodna ameriška ljudstva so v posebnem obredu svoje mladoletnike poslala na popotovanje k viziji, ko so ti odšli na samotni kraj in tam počakali, da jim je narava poslala »vizijo«. Tako so potem običajno duhovni vodniki v podobi živali obiskali otroke v viziji ali sanjah, potem pa bedeli nad njihovo prihodnostjo in jim natrosili modrosti ter novih spoznanj.

Miti in legende

Miti številnih ljudstev pripovedujejo o ljudeh, ki prevzamejo lastnosti določenih živali, da bi dobili živalske moči. Grki so si na primer izmislili kentavra – bitje, pol človek, pol konj –, ki je bil hiter in močan kot žival, glavo in trup pa je imel človeška. V mitologiji starega Egipta imajo številni bogovi živalske glave, tudi Anubis, bog podzemlja, ki je bil pol človek in pol šakal. Obenem tudi škotsko ljudsko izročilo govori o vilah selki, tjulnju podobnih bitjih, ki se v podobi žensk celo poročajo z moškimi, a se na koncu vedno vrnejo v morje.

Vsa svetovna mitologija pripisuje živalim velik kulturološki pomen. Preživetje poljedelskih ljudstev je močno odvisno od krave. Ta ljudi oskrbuje s hrano, prav tako pa igra ključno vlogo pri kmetovanju in prevozu. Tako Hindujci vse

krave častijo kot utelešenje svete krave, Kamadhenu, zato se te lahko prosto sprehajajo po cestah. Po hindujski mitologiji je bik Nandi jezdna žival mogočnega boga Šive. Tudi preživeli ostanki starodavne družbe na Kreti govorijo o biku kot osrednjem liku minojskega verskega in kulturnega življenja. Arheologi so odkrili ročno izdelane ritone (ali posode) v obliki bikove glave, za katere verjamejo, da so jih uporabljali v svetih obredih. V starem Egiptu so boginjo Hathor kot utelešenje materinstva in ženstvenosti upodabljali bodisi kot kravo ali pa s kravjimi rogovi na glavi.

Ezopove basni

Morda najbolj znane zgodbe so Ezopove basni (Aesopica). Prvi naj bi jih povedal Ezop, suženj in pripovedovalec. Živel naj bi v antični Grčiji od leta 620 do 560 pr. n. št.

Zanimivo je, da skoraj ducat Ezopovih basni najdemo tudi v budističnih jataka zgodbah in hindujski pančatantri. Nekateri menijo, da pripovedi izvirajo iz Indije. Osredotočajo se na edinstvene lastnosti živali, da bi nas pri tem podučile o našem lastnem obnašanju. Tako recimo v zgodbi o medvedu in čebelah vidimo, da je medveda napadel cel roj čebel, potem ko je iz jeze zaradi pika zamahnil nad eno izmed njih. Ta zgodba nas uči, naj raje mirno prenesemo en udarec, da

si s svojim jeznim odzivom ne nakopljemo še hujše nesreče. Iz zgodbe o levu in miši spoznamo, da se levu prijaznost do miši, ki jo izpusti iz svojih šap, povrne, saj mu miš pomaga pobegniti iz lovčeve mreže. Živalsko kraljestvo nas uči, da se dobro z dobrim vrača.

V vsaki družbi nam miti, ki se navezujejo na živali, veliko povejo o temeljih človeštva – kaj je za nas v resnici pomembno in zakaj. Na naslednjih straneh jemljemo pod drobnogled nekaj najbolj ključnih živali, ki jih proslavlja svetovna mitologija, in raziščemo, kaj nas te živali lahko naučijo dandanes.

Stonogec Stane

Sprosti se, zapri oči in si predstavljaš, da si sredi prelepega vrta. Na koncu vrta stoji star hrast. Če se skloniš in si pozorno ogledaš tla okrog drevesa, opaziš majceno mesto, ki se mu reče Žužji Dol. V njem ne živijo ljudje, kakršni smo mi, temveč žuželke in druga gomazeča bitja. Prisluhnilimo njihovi zgodbi.

Vsi v Žužjem Dolu so kar prekipevali od razburjenja. Samo še en dan, pa bo na vrsti vsakoletno plesno tekmovanje. Vsi mladi in stari so vadili plesne korake.

Pikapolonice so pri plesu v vrsti risale prelepe vzorce po zraku. Kobilice so v ritmu skakljale naokrog. Le dolgi Stonogec Stane, ki je imel več nog, kot bi jih kdaj mogel prešteti, ni bil videti preveč srečen. Njegove noge ga kar niso hotele ubogati in vsakič, ko je poskusil zaplesati, je zgolj z glasnim BUMF! zgrmel po tleh.

»Ej, družba! Poglejte Staneta!« so se smejale pikapolonice. »Saj je izumil nov ples: štrbunk-fokstrot!«
Stane je od zadrege zardel.

»Raje kar takoj odnehaj,« so se režale kobilice. »Niti najmanjše možnosti nimaš zmagati na tekmovanju.«

Stane je še bolj zardel in se odplazil proč. Rad bi se zavlekel pod kamen, od koder ne bi nikoli več prišel ven.

»Prav imajo,« je žalostno rekel. »Preprosto ne znam plesati!«

»Ne znam?« se je oglasil droben glas. »Kdo je rekel: 'ne znam'?«

»Jaz sem to rekel,« je povedal Stane. »Kdo si?«

»Sem Silva Sviloprejka,« se je oglasila gosenica s svileno povrhnjico in pokukala izza na pol pojedenega lista.

»Vsakdo lahko pleše,« je rekla Silva. »Le zase ustrezen ples mora najti.«

»Sam najdem le plese, ki niso zame,« je potrto rekel Stane.

»Najboljša plesna učiteljica sem v Žužjem Dolu,« je oznanila Silva. »Če kdo lahko najde ples zate, sem to jaz!«

Pa sta se lotila dela. Prvi ples, ki ga je Silva poskusila naučiti Staneta, je bil tango, a so se mu noge ves čas zapletale. Potem je bil na vrsti twist. Pri tem so njegove noge naredile takšen vozel, da sta jih vse popoldne odmotavala iz klobčiča. Poskusila sta zaplesati še valček, a so Stanetove noge začele tako opletati naokrog, da bi z njimi skoraj treščil Silvo po glavi. Na koncu je bil Stane poln modric in bušk.

»Nič ne pomaga!« je jezno zavpil. »Nikoli ne bom znal plesati!« Iz obupa je s sprednjimi nogami glasno udaril ob tla. TLESK!

